

Kazen za stare grehe. Japonska danes ograža svet na gospodarskem in političnem področju. Njen dumping (prodajanje blaga pod ceno) se čuti ne samo v Aziji, marveč že tudi v Evropi. Japonska konkurenca dela naši industriji, obrti in trgovini veliko preglavic. V političnem oziru stremi Japonska za nadvladanjem nad vzhodno Azijo, odkoder hoče komandirati svet. Bivši vojni minister general Araki je v listu japonske vojaške zveze zapisal te besede: »Duh Japonske mora zavladati nad 5 deli zemlje in nad 7 morji. Kar se protivi njegovemu razširjanju, se mora odstraniti, če ne drugače, s silo. Belo pleme je tlačilo in izkoriščalo dežele vzhodne Azije. Japonska tega načina ne bo trpela več.« Besede so jasne. Od Azije preti Evropi nevarnost, ki jo je Evropa sozakrivila. Evropski kapitalizem je azijske narode tlačil in izkoriščal. Samo nova Evropa, ki se bo otrsela grehov svojih očetov, bo kos preteči nevarnosti. To je tista Evropa, ki bo pustila liberalno-kapitalistične metode (načine), ki bo strogo izvajala načelo pravičnosti po posameznih državah, ki ne bo več gazila dostojanstva poedinca in celega naroda, ki bo ohranjala red in mir med narodi. Bo-li Evropa to storila? Božji mlini meljejo počasi, pa sigurno. Danes slišijo njihovo klopotanje tudi že taki ljudje, ki so prej imeli ušesa samo za cvenk zlata in za pok šampanjskih steklenic.

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno Din 32.—
polletno Din 16.—
četrtletno Din 9.—

Osvoboditelj Maribora †

Dne 26. julija je presenetila Maribor tužna vest, da je preminul v Uncu pri Rakeku naš slovenski general g. Rud. Maister — osvoboditelj Maribora in ob prevratu ena prvih in najbolj zaslužnih osebnosti za Slovenijo. Letos 29. marca je še obhajal svojo 60letnico in sedaj je nam smrt nenadoma iztrgala tolikanj zaslužnega moža, ki je živel in trpel s slovenskim narodom.

Iz življenja in delovanja slovenskega generala Rudolfa Maistra.

Rajni general se je rodil 29. marca 1. 1879 v Kamniku kot sin višjega finančnega preglednika. Gimnazijo je študiral v Kranju ter Ljubljani, kadetnico je končal na Dunaju leta 1894. Služboval je v činu častnika v Ljubljani, Celovcu, Przemyslu, Celju ter v Mariboru. Že v mladostnih oficirskih letih je bil odločen narodnjak in je imel radi tega tudi več neprilik. Ob izbruhu svetovne vojne je moral tudi on okusiti, da radi narodne odločnosti ni bil dobrodošel višjemu vojaškemu vodstvu. Moral je za 3 mesece v Gradec, odkoder se ni smel ganiti in je bil pod stalnim nadzorstvom. Posredovanju g. dr. Anton Korošca je us-

pelo, da je smel nazaj v Maribor, kjer je prevzel poveljstvo črnovojniškega okrožja.

V Mariboru je ostal v stalnih stikih z g. dr. Korošcem in g. dr. Krekom, ki je tedaj rad zahajal v Maribor in razvijal svoje dalekosežne načrte o razvoju Slovencev po zlomu Avstrije.

Koj po prevratu je bil Maister na mestu in je prevzel z vso navdušenostjo poveljstvo nad Mariborom in celim Sp. Stajerskim. Narodni svet je imenoval g. Maistra za generala, da je lažje nastopil napram nemškimi oficirjem v Mariboru, ki so bili v višjih činih. S pomočjo slovenskih častnikov in moštva je 23. novembra 1918 razorožil nemško »zele-no gardo« v Mariboru in je zasedel vse naše kraje ob severni meji ter je ohranil vrhovno poveljstvo nad Slovenijo do 23. januarja 1919, ko ga je zamenjal general Krsta Smiljanič.

Kmalu po prevratu se je g. Maister trudil, da bi bilo prišlo do zasedbe Celovca, kar pa mu ni uspelo. V znani koroški ofenzivi 1919 je bil poveljnik labodskega oddela, ki je prodiral zmagovito v smeri Dravograd—Št. Pavel. G. Maistru se je posrečila zasedba Velikoveca in je skupno s Srbi očistil Koro-

ZOBNI KAMEN

je lahko nevaren-

Če se zobni kamen o pravem času ne zapazi in ne odpravi, se utegne zgoditi, da razahlija zobe in da zobje nazadnje celo izpadejo. To pa prepreči Sargov Kalodont. Zakaj Sargov Kalodont je edina krema pri nas, ki ima v sebi znanstveno priznani sulforicinovi oleat po dr. Bräunlichu, ki odpravi nevarni zobni kamen in ki prepreči, da se ne naredi drug. Kdor porabi vsak dan nekaj minut za nego zob s Kalodontom — ima vse svoje dni zdrave zobe!

KALODONT

Protiv zobnemu kamnu

sko nemških band, ki so se v nekaterih mestih upirale zmagovalcem.

G. generalu Maistru so bile izročene priprave za koroški plebiscit. Ko si je ogledoval Slovenijo sedanji naš kralj kot regent, je bil Maister med njegovimi spremljevalci in je bil odlikovan z imenovanjem za častnega kraljevega adjutanta ali pribočnika.

Leta 1921 je bil predsednik razmejitvene komisije med našo državo ter Italijo. Po zaključitvi razmejitvenega dela je bil upokojen leta 1923 v činu divizijskega generala in je ostal v Mariboru. Za svoje obilne zasluge je bil odlikovan z najvišjih mest in njegovo osvoboditveno delo je priznal tudi priprosti narod. Maister je imenovalo za častnega občana 28 obmejnih kmečkih občin in med mesti: Ljubljana, Maribor in Kamnik.

Maister bo živel med slovenskim narodom ne le kot dostojanstveni general ter osvoboditelj, ampak kot čistan pesnik. V dijaških in oficirskih letih je bil priden sotrudnik slovenskih mesečnikov in političnih listov. Izdal je svoje mehkodoneče pesmi, ki so si osvojile ljudsko dušo v onih težavnih letih po prevratu.

Kako velik in požrtvovalen ljubitelj slovenske književnosti je bil rajni, nam dokazuje njegova knjižnica, v kateri so zbrani vsi slovenski književni proizvodi od početka do najnovejše dobe. Maistrova knjižnica predstavlja milijonsko vrednost in mu je bil prostor, kjer se

General Rudolf Maister †.

je mudil slovenski general ob prostih urah najrajši.

G. general na zadnji poti.

Dne 27. julija so pripeljali truplo g. generala iz Rakeka preko Ljubljane in Celja v Maribor. V vsakem večjem kraju so bili lepi in ganljivi sprejemi. V Mariboru so položili krsto na mrtvaški oder pod obokom vhoda v poslopje magistrata. Ljudske množice so se neprestano drenjale, da se poslovijo in pokropijo truplo junaka — osvoboditelja. Bogznaj koliko vencev je bilo položnih ob krsto. Dne 28. julija krog pol 5. ure popoldne so se zbrali tisoči na Glavnem trgu, da spremijo priljubljenega generala na njegovi zadnji poti. Pogrebne obrede je opravil pred magistratom in ob odprtem grobu ob asistenci stolnega kapitlja in gg. frančiškanov pre-

vzvišeni g. knezoškof dr. Ivan Tomažič. Pogreba so se udeležili poleg tisočere ljudske množice zastopniki oblasti z g. banom, kralja je zastopal general Hadžič, vojaštvo, številne čete gasilcev ter razna društva in organizacije v uniformah in v civilu. Pred magistratom je govoril poslovilne besede g. župan dr. Lipold, žalostinko je zapela Ipavčeva župa. Krsto so peljali na topovski lafeti v dolgem — dolgem sprevedu na Pobrežje, kjer so jo položili na mestnem pokopališču v grobnico. Ob grobnici so se poslovlili od slovenskega generala vladika dr. Tomažič in za njim še šest drugih govornikov, ki so povdarjali pokojnikove številne zasluge ter vrline. Pogrebne slovesnosti je končala žalostinka, vojaška godba z žalno koračnico in salva topovskih strelcev kot zadnji pozdrav generalu — junaku!

so bile v javnosti navdušeno sprejete. Duhovnemu svetniku in pesniku se oddolžimo v molitvah za vse številne dobre, katere je delil slovenskemu narodu v obilni meri!

Brežiški župnik preminul. V ljubljanski bolnici je umrl po daljšem bolehanju dne 25. julija g. Martin Jurhar, župnik v Brežicah. Blagopokojni se je rodil dne 11. novembra 1880 v Mariji Reki. Mašniško posvečenje je prejel v Mariboru leta 1906. Služboval je kot kaplan na Rečici, v Konjicah in kot vikar v Celju. Od leta 1918 do 1924 je bil spiritual mariborske bogoslovnice, odkoder je prišel za župnika v Brežice, kjer je ostal do mnogo prerane smrti. G. Jurhar je bil odličen dijak, goreč duhovnik, ki je posvetil vse svoje številne zmožnosti vinogradu Gospodovem z besedo, vzgledom in s peresom. Urejeval je nekaj časa »Glasnik najsv. Src« in je izdal pred kratkim globoko zasnovana premišljevanja o presvetem Srcu. Učenega, globoko vernega in res vzglednega gospoda ohranimo v trajno hvaležnem spominu!

Kapucin umrl. V samostanu v Celju je umrl dne 27. julija p. Efrem Majcen, bivši katehet na celjski okoliški šoli. Rodil se je leta 1866 na Prihovi pri Konjicah. Gimnazijo je obiskoval v Celju, bogoslovne nauke je končal v Gorici, kjer je prejel mašniško posvečenje leta 1891. Služboval je kot katehet po nemških samostanih in po prevratu je prišel v Celje, kjer je opravljal katehetsko službo, dokler ga ni prisilila bolezen, da se je moral odpovedati delu. Dobremu in delavnemu redovniku svetila večna luč!

Duhovniške vesti iz naše škofije. Za upravitelja dekanije Rogatec je imenovan vlč. g. Jožef Žekar, nadžupnik v Rogatcu; za kn.-šk. duh. svetovalca je imenovan vlč. p. Elekt Hamler, zlato-mašnik pri Sv. Trojici v Slov. gor. — Postavljeni so bili čč. gg.: Alojz Sunčič, kaplan pri Sv. Križu na Slatini, za provizorja istotam; Vincenc Holcman, kaplan v Laškem, za provizorja pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu; Anton Šparl, kaplan pri Sv. Petru pod Sv. gorami, za

Duh. svetnik M. Zemljich †.

NOVICE

Osebnosti.

Smrt treh duhovnikov.

G. duh. svetnik M. Zemljich umrl. V župniji Sv. Tomaža pri Ormožu je umrl dne 26. julija tamošnji g. župnik in duh. svetnik Matija Zemljich. Rodil se je dne 25. januarja 1873 v župniji Sv. Petra pri Gornji Radgoni. Gimnazijo in bogoslovje je končal v Mariboru, kjer je bil posvečen leta 1897. Za kaplana je bil v šmartnem pri Slovenjgradcu, v Vuze-

nici, na Dobrni pri Celju, v Čadramu, pri Sv. Križu pri Rogaški Slatini, pri Sv. Križu pri Ljutomeru in pri Sv. Jakobu v Slov. goricah. Leta 1905 je bil imenovan za provizorja pri Sv. Jurju ob Pesnici, kjer je tudi župnikoval do izbruha svetovne vojne, ko se je preselil na župnijo k Sv. Tomažu, kjer je ostal do svoje smrti. Rajni je bil vzgleden duhovnik, iskan govornik, vesele narave in postrežljiv napram vsakemu. Za vneto delovanje na polju verske povzdige v pastirovanje mu izročeni ovčic je bil imenovan za duhovnega svetnika. Posebej še treba povdariti, da je g. Matija priznan pesnik. Svojo pesniško nadarjenost je posvetil predvsem proslavi Marije. Izdal je tudi več dramatskih slik ter prigodnic, ki